

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Система управління якістю

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015

Кафедра менеджменту, маркетингу і міжнародної логістики

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКСКУРСІЙНА СПРАВА / EXCURSION CASE**

Спеціальність	073 Менеджмент / Management
Освітня програма	Готельний і ресторанний менеджмент / Hotel and restaurant management
Освітній ступінь	молодший бакалавр / junior bachelor
Вид дисципліни	вибіркова
Семестр	2
Кількість кредитів (годин)	5 (150)
Мова викладання	Українська
Форма заключного контролю	Екзамен

Лектор курсу: (e-mail):	Хитрова Ольга Аліківна, к.е.н., доцент olga_hitrova@ukr.net
Вимоги лектора:	Студент зобов'язаний відвідувати всі заняття за розкладом (в тому числі дистанційно, або у змішані формі), не запізнюватися. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. Виконувати та подавати вчасно практичні/індивідуальні завдання. При пропуску лекційних занять з поважної причини лектором проводиться усна співбесіда за темою.
Відповідальність лектора:	Головною метою лектора під час викладання дисципліни є створення комфортного та інтерактивного навчально-комунікативного середовища. Протягом семестру заохочується тісне спілкування у формі діалогу, обміну думками та поглядами, конструктивна критика, емоційна співпраця та дискусій. Ми вчимося разом, тому зворотній зв'язок надзвичайно важливий – ваші зауваження та побажання будуть обов'язково враховані і є особливо цінними! Ви можете залишати свої відгуки, а також брати участь в опитуванні в кінці семестру, розраховувати на швидкий та якісний зворотній зв'язок від лектора, покликаний підтримати ваше зростання як фахівців впродовж вивчення дисципліни.
Види занять:	Лекції, практичні, самостійна робота.
Методи навчання:	Під час навчання можуть бути запропоновані практичні вправи ситуаційні завдання, кейси, вебінари, майстер-класи, індивідуальні завдання, ділові ігри, тести та інші інтерактивні методи навчання.
Форми навчання:	Очна серія лекцій, практичних занять (контактні години*); дистанційна (онлайн-діяльність); змішана (контактні години + онлайн-діяльність) Студенти мають змогу отримувати індивідуальні консультації (графік консультацій за посиланням: http://chtei-knteu.cv.ua/ua/student/)

	<p>В рамках неформальної/інформальної освіти здобувачі можуть самостійно, або за рекомендацією викладача опанувати (поглиблювати) знання в розрізі навчальної дисципліни (окремих її тем/змістових частин) із наступним їх зарахуванням, використовуючи загальноновизнані освітні платформи. Назви курсів, навчальні платформи, умови оцінювання узгоджуються з викладачем індивідуально, відповідно до Положення про визнання в ЧТЕІ ДТЕУ результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті: (http://chtei-knteu.cv.ua/ua/diyuchi_polojennya/).</p> <p>Перелік рекомендованих платформ масових відкритих онлайн-курсів доступний на сайті ЧТЕІ ДТЕУ.</p>
<p><i>Матеріальне та технічне забезпечення дисципліни:</i></p>	<p>Проведення занять очно передбачає: обладнані аудиторії (столи, стільці, мобільні пристрої, мультимедійні засоби, наявність та доступність мережі Інтернет).</p> <p>Проведення занять дистанційно, або у змішаній формі додатково передбачає: наявність ПК (ноутбуку) чи іншого мобільного пристрою, навушників, мікрофону, веб-камери; за потреби, встановлення спеціальних програм/застосунків (сервери веб-конференцій: Zoom, Skype, Big Blue Button, Viber, Telegram, WhatsApp; ресурс дистанційного навчання Moodle; програмне забезпечення Google G Suite for Education (Hangouts Meet, Google Classroom); Microsoft Power Point, Microsoft Office Excel.</p>
<p><i>Доступ до дисципліни:</i></p>	<p>Реєстрація студента на сервері дистанційного навчання Moodle відкриває доступ до всіх навчально-методичних матеріалів дисципліни. Для реєстрації потрібно написати повідомлення на адресу dist@chtei-knteu.cv.ua, вказати П.І.Б., № групи та дисципліну, до якої потрібний доступ).</p> <p>Під час дистанційного навчання, або навчання у змішаній формі (лекції) заняття проводяться згідно розкладу за посиланням: https://us04web.zoom.us/j/7371256966?pwd=ZEkyd01RYUFxcGNVnkJQSXFpb2Jvdz09, або за попередньою домовленістю зі студентами на іншому сервері конференції.</p>

**Контактні години – передбачають безпосередню взаємодію учасників навчального процесу між собою в аудиторії; онлайн-діяльність – передбачає опосередковану взаємодію учасників навчального процесу між собою та з контентом в аудиторії чи за її межами засобами онлайн-технологій.*

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальність вивчення дисципліни «Екскурсійна справа» визначається значним вкладом екскурсійної діяльності у популяризацію природничої, історико-культурної, етнічної спадщини краю. Екскурсійна активність – одна з основних складових туристичної галузі. Дисципліна «Екскурсійна справа» відіграє важливу роль у формуванні компетенцій у організації екскурсійної діяльності, отриманні необхідного комплексу теоретичних та практичних знань та навичок щодо вирішення певних організаційних завдань на сучасному рівні розвитку туризму. Місцеве краєзнавство та екскурсійна діяльність є важливим чинником освіти та підготовки українського суспільства, його культурного розвитку.

<p><i>Яка мета вивчення дисципліни?</i></p>	<p>Метою вивчення дисципліни є набуття знань, системного мислення, формування теоретичних, професійних знань та практичних навичок щодо організації екскурсійної діяльності підприємств туристичної індустрії.</p>
<p><i>Які цілі вивчення дисципліни?</i></p>	<p>Завданням вивчення дисципліни є вивчення теоретичних аспектів організації екскурсійного обслуговування, виявлення основних напрямів і тенденцій розвитку екскурсійного обслуговування в сучасних умовах, набуття студентами навичок роботи з нормативними матеріалами щодо організації екскурсійної діяльності, опанування основами методики</p>

	організації екскурсійного обслуговування різних категорій туристів і екскурсантів, вміння застосовувати теоретичні знання у вирішенні практичних завдань щодо здійснення екскурсійної діяльності, ознайомлення з організаційно-інституціональними засадами організації екскурсійної справи в Україні.
<i>Які компетентності формує дисципліна?</i>	Дисципліна орієнтована на формування таких загальних компетентностей як: здатність зберігати та примножувати моральні, історичні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), на засадах поваги до різноманітності та мультикультурності. а також фахових компетентностей: здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо, використовувати принципи психології у професійній діяльності; здатність демонструвати лідерські якості та поведінкові навички, використовуючи сучасні методи та прийоми налагодження міжкультурних комунікацій, діагностувати причини міжкультурних конфліктів та визначати способи їх вирішення з врахуванням національних і міжкультурних особливостей.
<i>Які результати навчання за дисципліною?</i>	Вивчення дисципліни дозволить знати основні поняття та терміни екскурсійної теорії, функції, ознаки, класифікації екскурсій, особливості представлення та розповіді екскурсій, етапи підготовки екскурсій, правове регулювання екскурсійної діяльності в Україні; вміти проектувати процес обслуговування туристів за окремим етапами надання послуги, використовуючи існуючі технології, розробляти різні види екскурсій з урахуванням потреб суспільства на підставі знань екскурсійних ресурсів рекреаційного комплексу, вміти контролювати дотримання екскурсійних програм; формувати нові форми та методи обслуговування і розробляти та обґрунтовувати основні напрями удосконалення та підвищення ефективності організації екскурсійної справи; розробляти техніку ведення екскурсій, окремі методичні прийоми надавати послуги супутніх програм курортів на рівні готельно-ресторанного обслуговування; здатність застосовувати інноваційні технології у екскурсійній діяльності, а також здатність знаходити, аналізувати та опрацьовувати науково-технічну інформацію екскурсійної тематики з використанням інформаційно-комунікативних технологій.
<i>Попередні вимоги</i>	<i>Для вивчення дисципліни особливі навички не потрібні.</i>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять та самостійної роботи впродовж семестру за накопичувальною сумою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати тематичного тестування), а також бали за підсумковий модульний контроль. Студент не допускається до екзамену, якщо семестрова кількість балів, включаючи бали за підсумковий модульний контроль менше за 60 балів. Екзамен проводиться згідно з розробленими та затвердженими білетами, або у формі підсумкового тестування. Оцінка за екзамен виставляється студенту за 100-бальною шкалою.

Вважається, що студент достатньою мірою засвоїв матеріал якщо середня кількість балів за семестровий контроль та екзамен не менше 60. Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відміно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ЧТЕІ ДТЕУ.

Шкала переведення балів, отриманих студентом

90-100	Відмінно /Excellent
75-89	Добре /Good
60-74	Задовільно /Sufficient
0-59	Незадовільно / Failed

Перескладання будь якого з видів оцінювання та контролю відбувається з дозволу викладача, який забезпечує дисципліну у порядку передбаченому «Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у ЧТЕІ ДТЕУ», з яким можна ознайомитись за посиланням: <http://chtei-knteu.cv.ua/ua/student/>. Детальна інформація щодо шкали оцінювання та розподілу балів за кожен вид виконаних робіт наведена у робочій програмі навчальної дисципліни, яку можна знайти на сервері дистанційного навчання Moodle ЧТЕІ ДТЕУ.

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Студент повинен дотримуватися правил «Етичного кодексу здобувача вищої освіти ЧТЕІ ДТЕУ» (<http://chtei-knteu.cv.ua/ua/student/>) та «Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними та науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти ЧТЕІ ДТЕУ» (http://chtei-knteu.cv.ua/ua/academ_dobroches/): виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників директорату ЧТЕІ ДТЕУ.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний:

1. Про внесення змін до Закону України «Про туризм»: Закон України № 1282-IV від 18.11.2003 р.. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws> (дата звернення 10.01.2023)
2. Бабарицька В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство: навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2007. 464 с.
3. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 178 с.
4. Король О. Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі: навч.-метод. посіб. Чернівці: ЧНУ, 2016. 144 с.
5. Нездоймінов С. Г. Організація екскурсійних послуг: навч.-метод. посіб. Одеса: Астропринт, 2011. 216 с.
6. Поколотна М. М. Організація екскурсійної діяльності : підручник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 180 с.
7. Туристичне країнознавство: навч. посіб. / За ред. В.Ф. Семенова. 2-е вид., доповн. та виправл. Херсон: Грінь Д.С., 2013. 392 с.

Додатковий

8. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України № 222-VIII від 02.03. 2015 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19> (дата звернення 10.01.2023).
9. Про затвердження нормативно-правових актів, які регламентують порядок організації туристсько-краєзнавчої роботи Наказ Міністерства освіти і науки України № 1124 02.10.2014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1340-14#Text> (дата звернення

10.01.2023).

10. Інструкція щодо організації та проведення екскурсій і подорожей з учнівською та студентською молоддю. Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України № 1124 від 02.10.2014 р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1341-14#Text> (дата звернення 10.01.2023).

11. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні : навч. посіб. Чернівці: Книги-XXI, 2010. 300 с.

12. Країнознавство: підручник / В. П. Крижанівський та ін. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: Знання, 2012. 436 с.

13. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Занько Ю. С., Ганич Н. М. Країнознавство: теорія та практика : підручник. Київ : ЦУЛ, 2012. 528 с.

14. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Занько Ю. С., Ганич Н. М. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник. Київ.: Знання, 2008. 661 с.

15. Кузик С. П. Географія туризму: навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 271 с.

16. Михайліченко Г. І., Єременко А. Ю. Організація туристичних подорожей : навч. посіб. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. 392 с.

17. Мельниченко С. В. Інформаційні технології в туризмі: теорія, методологія, практика : монографія. Київ : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2008. 494 с.

18. Пангелов Б. П. Організація і проведення туристськокрасознавчих подорожей: навч. посіб. Київ : Академ-видав, 2010. 248 с.

19. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу. Ніжин : Видавництво ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010 336 с.

20. Смочко Н. М. Туристичне краєзнавство: курс лекцій. Мукачево : МДУ, 2012. 347с

21. Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності : підручник. Київ : Грамота, 2006. 264 с.

22. Ткаченко Т. І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. 537 с.

23. Хитрова О.А., Гищук Р.М., Крецький О.І. Квест-екскурсія як новий напрям розвитку туристичної привабливості та популяризації євро регіону «Верхній Прут». Сучасний стан та перспективи розвитку туризму: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 2-4 трав. 2018 р. Чернівці, Сучава : ЧТЕІ, 2018. С.74-76.

24. Хитрова О.А., Вдовічен А.А., Гищук Р.М. Організація подієвого туризму Карпатського регіону в рамках транскордонного співробітництва (на прикладі Чернівецької області). International Economic Relations and Prospects for National Development : Contemporary Challenges and Solutions : Monograph. Daugavpils. Latvia. 2018. P. 78-91.

25. Чев'юк Федір, Захарчук Володимир. Буковина і буковинці. Про історію краю і життя людей. Львів: Світ, 2008. 200 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет:

26. Берегомет (над Серетом). URL: <https://ukrainaincognita.com/chernivetska-oblast/vyzhnytskyi-raion/beregomet/beregomet-nad-seretom> (дата звернення 10.01.2023).

27. Буковина. Вижницький район. Старі фото. URL: <https://buktour.icu/bukovyna/old-photo/243-vyzhnytskyi-raion.html> (дата звернення 10.01.2023).

28. Гідрологічний ландшафтний заказник «Буковинські водоспади» (с.Розтоки, Чернівецька обл.): карта, фото, опис. URL: <https://drymba.com/uk/1037845-hidrolohichnyy-zakaznyk-bukovynski-vodospady> (дата звернення 10.01.2023).

29. Григоряк М. Дива природи Гуцульського краю: перевал Шурдин (1173,5 м н.р.м.) (між с. Долішній Шепіт і Селятин, Чернівецька обл.): карта, фото, опис. URL: <https://drymba.com/uk/1034125-pereval-shurdyn-1173m> (дата звернення 10.01.2023).

30. До перевалу Шурдин. URL: <https://andy-travel.com.ua/do-perevalu-shurdin> (дата звернення 10.01.2023).

31. Замок Берегомет — Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Замок_Берегомет (дата звернення 10.01.2023).

32. Знаки карпатської магії. URL : <https://spadok.org.ua/molfarstvo/znaky-karpatskoyi-magiyi> (дата звернення 10.01.2023).
33. Книга рекордів та дивовиж Карпатії. URL: <http://www.karpaty.com.ua/?chapter=21&item=257> (дата звернення 10.01.2023).
34. Невідома Буковина: домна, в якій гуцули плавили залізо. URL: https://molbuk.ua/chernovtsy_news/153273-nevidoma-bukovyna-domna-v-yakiy-guculy-plavyly-zalizo.html (дата звернення 10.01.2023).
35. Перевал Німчич (Чернівецька обл.): карта, фото, опис. URL: <https://drymba.com/uk/1034256-pereval-nimchych> (дата звернення 10.01.2023).
36. Протяте каміння і Соколине Око. URL: <https://mapakosiv.if.ua/73/> (дата звернення 10.01.2023).
37. Протяте каміння та скеля Соколине око. URL: <https://oblosvita.com/navigaciya/novyny/12642-protyate-kamnnya-ta-skelya-sokoline-oko.html> (дата звернення 10.01.2023).
38. Реєстр доменних печей, збережених після виведення з експлуатації. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Реєстр_доменних_печей,_збережених_після_виведення_з_експлуатації#Україна (дата звернення 10.01.2023).
39. Садиба Оренштайна (Сторожинецький дендропарк), Сторожинець. URL: <https://thecity.com.ua/sadiba-orenshtajna-storozhineckij-dendropark-storozhinec.html> (дата звернення 10.01.2023).
40. Селятин, Путильський р-н, Чернівецька область. Церква Різдва Богородиці, 1630 та дзвіниця XVIII ст. URL: <http://www.derev.org.ua/bukov/seliatyn.htm> (дата звернення 10.01.2023).
41. Сторожинець. URL: <https://andy-travel.com.ua/storozhinec> (дата звернення 10.01.2023).
42. У Вижниці знищують музей. URL: <https://buknews.com.ua/page/u-vygnytsi-znyshchuyut-muzei.html> (дата звернення 10.01.2023).
43. Україна інкогніта. Селятин. URL: <https://ukrainaincognita.com/karpaty/selyatyn> (дата звернення 10.01.2023).
44. Черешеньська сільська бібліотека. Туристичними стежками с. Черешенька. URL: <http://bibliochereshenka.blogspot.com/p/blog-page.html> (дата звернення 10.01.2023).
45. Селятин, Путильський р-н, Чернівецька область. Церква Різдва Богородиці, 1630 та дзвіниця XVIII ст. URL: <http://www.derev.org.ua/bukov/seliatyn.htm> (дата звернення 10.01.2023).
46. Сторожинець. URL: <https://andy-travel.com.ua/storozhinec> (дата звернення 10.01.2023).

СИЛАБУС ЗА ЗМІСТОМ ВІДПОВІДАЄ РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Детальна інформація щодо тематики лекційних, практичних, занять, самостійної роботи, наведена у робочій програмі навчальної дисципліни, яку можна знайти на сервері дистанційного навчання Moodle ЧТЕІ ДТЕУ.

ПЛАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ВИДИ ЗАНЯТЬ (згідно розкладу)	ФОРМИ НАВЧАННЯ*	
	Контактні години	Онлайн діяльність
	Методи навчання	
Лекції (попередня підготовка, подача нової інформації, тренування).	Попереднє опитування; ознайомлення або повторення термінології; очна лекція; презентація нового матеріалу; пошук відповідей на питання; обговорення кейсів, діалог з групою.	Ознайомлення або повторення термінології, необхідної для роботи з темою; демонстрація короткої промовідео/аудіо інфографіки; відеозапис, аудіо запис; тексти; відео конференція, робота з кейсами в режимі відео конференції.
Практичні (тренування, практична робота, оцінювання, рефлексія).	Обговорення; дебати; питання-відповіді; групові виконання завдань; ділові ігри; кейси; усне опитування; виконання практичного завдання; діалог, короткі усні / письмові відповіді на питання; тестування.	Питання для самоперевірки; обговорення (чат, форум); виконання інтерактивних практичних вправ; робота з кейсами; пошук відповідей на питання; індивідуальні та групові завдання (звіт, презентація, проєкт, відеозапис тощо); перегляд фільмів, відеоматеріалів; автоматизоване тестування, усна відповідь (відеозапис) виконання практичного завдання письмова робота.
Самостійна робота (оцінювання, рефлексія, зворотній зв'язок).	Групові та індивідуальні консультації, коментарі, запитання та відповіді під час заняття від викладача; демонстрація мультимедійних презентацій; тестування.	Підготовка мультимедійних презентацій, відповіді на питання, що виносяться на самостійне опрацювання, автоматизовані тести для самоконтролю; чат, форум, опитування аудіо-, відео- або текстові повідомлення з коментарем завдання.
Підсумковий модульний контроль	Письмове завдання, письмові відповіді на питання; тестування.	Письмове завдання, письмові відповіді на питання з фото, або відео фіксацією; автоматизовані тести.
Підсумковий семестровий контроль – екзамен		

*Враховано рекомендації МОН щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenavchannia-bookletspreads-2.pdf>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин (денна/заочна)				Форми контролю
	Усього годин	з них			
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів	
1	2	3	4	5	6
<p>Тема 1. Теоретико-методичні засади краєзнавства</p> <p>Зміст і завдання туристичного краєзнавства. Основні терміни та поняття туристичного краєзнавства. Об'єкти туристичного краєзнавства. Предмет туристично-краєзнавчих досліджень. Джерела і методи краєзнавчого дослідження. Програма краєзнавчого дослідження. Завдання туристичного краєзнавства на сучасному етапі розвитку. Місце туристичного краєзнавства у системі національного краєзнавства, експерсійній та музейній справі.</p>	12	2	2	8	Практичні вправи, усне/письмове опитування, ситуаційні та індивідуальні завдання, ділові ігри, тести, презентації індивідуальних завдань, доповіді, самоконтроль тощо.
<p>Тема 2. Туристично-краєзнавчий потенціал туристичних районів України</p> <p>Туристично-рекреаційне районування. Характеристика туристично-рекреаційних районів України. Природні туристично-рекреаційні ресурси району. Водні ресурси, кліматичні курортні зони та курорти. Рівень забезпеченості туристично-рекреаційними ресурсами району. Основні природні атракції, ресурсорекреаційні доміанти району. Біотичні ресурси району. Підсистеми природно-заповідного фонду: природоохоронна та науково-дослідна (біосферні заповідники, заповідники і пам'ятки природи); природоохоронна та рекреаційна (національні парки і пам'ятки садово-паркового мистецтва) природоохоронна та ресурсно-відновна (заказники природи); науково-дослідна та природоохоронна (ботанічні сади, дендрологічні та зоологічні парки). Розроблені та проєктовані екологічні стежки. Історичні місцевості району. Археологічні пам'ятки району. Населення, розселення та демографічна характеристика району в контексті визначення його туристичної привабливості. Геральдика міст. Сільські поселення та садиби району як туристські атракції. Структура культурно-історичних ресурсів туристичного району. Архітектура, архітектурні комплекси, палаци та релігійні споруди як історико-культурні ресурси. Атрактивні сакральні споруди та визначні архітектурні доміанти. Історико-архітектурні ансамблі району. Видатні пам'ятки фортифікаційного зодчества. Меморіальні споруди, видатні пам'ятки містобудування та монументального мистецтва. Туристичні вулиці та майдани. Місця панорамного огляду. Монументальний живопис та «вулична скульптура». Етнографічні та визначні гомогенні об'єкти району. Етнографічні комплекси-музеї. Біографо-соціальні туристичні ресурси району. Подієві ресурси району. Рольове моделювання та історичні реконструкції. Об'єкти та події масової культури району як туристські атракції. Музеї та виставкові об'єкти району. Культурно-мистецьке життя району. Розроблені та проєктовані тематичні туристичні та експерсійні маршрути. Індустріальна спадщина району. Визначні промислові об'єкти. Гідротехнічні та транспортні споруди. Міста – історико-культурні заповідники. Міста-реконструкції. Географія пам'ятних місць військової історії. Стан, особливості функціонування і розвитку туристичної інфраструктури району. Рівень розвитку і якості транспортної, комунальної мережі та зв'язку. Туристична характеристика підприємств гостинності, закладів культури і дозвілля. Центри шопінг-туризму. Центри продажу сувенірної продукції. Туристсько-інформаційні центри. Інфраструктурні об'єкти окремих видів туризму.</p>	16	4	4	8	

1	2	3	4	5	6
<p>Тема 3. Поняття екскурсії та її сутність</p> <p>Основні визначення екскурсії: у відповідності до Ліцензійних умов, Закону «Про туризм» та Закону України про внесення змін до Закону України «Про туризм». Ознаки екскурсії, їх характеристика: активність, логічна послідовність, випереджувальна роль показу. Екскурсійний процес, його складові. Завдання екскурсійного процесу. Вимоги до екскурсії. Мета, завдання та форми проведення екскурсії. Функції екскурсії: інформації, культурного відпочинку, розширення кругозору, формування інтересів. Екскурсія як форма туристичної послуги. Екскурсійний метод. Особливості екскурсійного методу. Екскурсійний аналіз. Групи екскурсійного аналізу. Види аналізу. Основні елементи екскурсії: показ, розповідь, рух. Види показу. Вимоги до розповіді на екскурсії. Тематика екскурсії. Вимоги до тематики екскурсії.</p>	12	2	2	8	Практичні вправи, усне/письмове опитування, ситуаційні та індивідуальні завдання, ділові ігри, тести, презентації індивідуальних завдань, доповіді, самоконтроль тощо.
<p>Тема 4. Класифікація екскурсії</p> <p>Сучасна класифікація екскурсії. Класифікація екскурсії залежно від змісту, тематики, складу учасників, місця проведення, способу пересування, форми проведення, тривалості. Етапи удосконалення класифікації екскурсії. Характеристика екскурсії залежно від групових ознак. За змістом: оглядові й тематичні. За складом учасників для: дорослих і дітей, місцевого населення і туристів, іноземних туристів, сільського й міського населення, організованих груп та індивідуалів, бізнес-екскурсії. За місцем проведення: міські, замські, музейні. За способом пересування: пішохідні та з використанням різних видів транспорту. За формою проведення: екскурсія-масовка, екскурсія-прогулянка, екскурсія-концерт, екскурсія-спектакль, екскурсія для спеціальної аудиторії, навчальна екскурсія, пробна екскурсія.</p>	16	4	4	8	
<p>Тема 5. Методика підготовки екскурсії</p> <p>Організація та зміст процесу розробки нової екскурсії. Творча група, її склад. Колективний й характер роботи. Розподіл і виконання обов'язків членів групи. Термін підготовки екскурсії. Основні етапи підготовки екскурсії: визначення цілі, вибір теми, підбір та вивчення літературних джерел, робота зі змістом екскурсії, знайомство з експозиціями і фондами музеїв, підбір та вивчення екскурсійних об'єктів, складання та інспектування маршрутів, підготовка контрольного тексту екскурсії, комплектування «портфеля екскурсовода», вибір методичних засобів, складання методичних розробок, висновок методиста про текст і методичну розробку, прийом екскурсії, затвердження екскурсії. Порядок складання технологічної карти екскурсії. Індивідуальний текст екскурсії, його особливості. Структура тексту екскурсії.</p>	16	4	4	8	
<p>Тема 6. Методика та техніка проведення екскурсії</p> <p>Призначення методики проведення екскурсії. Загальна й часткова методика. Характеристика методичних способів: асоціація щодо порядку часу, асоціація щодо єдності місця, словесні методи (усна розповідь, бесіда, пояснення, переказ змісту, цитування тощо). Наочні методи: демонстрація в натурі і в зображенні, спостереження тощо. Практичні методи: огляд об'єкта, спостереження згідно із завданням екскурсовода. Метод вправ: виробка навичок та умінь екскурсантів. Вимоги екскурсійної методики: методичні способи показу, розповіді, рух в екскурсії, використання «портфеля екскурсовода», техніка проведення екскурсії та контакт екскурсовода з групою. Особливі методичні прийоми. Прийоми демонстрації наочних матеріалів. Техніка проведення екскурсії. Вимоги до техніки проведення екскурсії.</p>	16	4	4	8	
<p>Тема 7. Професійна майстерність екскурсовода</p> <p>Поняття «професійна майстерність екскурсовода». Складові «професійної майстерності екскурсовода». Вимоги до екскурсовода. Особистість екскурсовода. Права та обов'язки, навички та уміння екскурсовода. Формування практичних навичок екскурсовода. Оволодіння екскурсоводом технікою проведення екскурсії. Культура та техніка мови екскурсовода, їх складові. Невербальні засоби мовлення. Шляхи підвищення професійної майстерності екскурсовода. Психологічні завдання екскурсовода: формування та підтримка інтересу до екскурсії, організація уваги на екскурсії.</p>	16	4	4	8	

1	2	3	4	5	
<p>Тема 8. Організація екскурсійного обслуговування</p> <p>Диференційний підхід до організації, змісту й методики підготовки та проведення екскурсій залежно від груп екскурсантів. Формування різних груп екскурсантів. Особливості підготовки та проведення екскурсій для різних груп: учасників звичайної екскурсії, навчальних екскурсій, екскурсій для сільського населення, екскурсій для вітчизняних туристів, іноземних туристів, екскурсій для молоді тощо.</p>	12	2	2	8	Практичні вправи, усне/письмове опитування, ситуаційні та індивідуальні завдання, ділові ігри, тести, презентації індивідуальних завдань, доповіді, самоконтроль тощо.
<p>Тема 9. Особливості організації екскурсійної діяльності в інноваціях на особливий період та досвід ЄС</p> <p>Інноваційні технології в екскурсійному супроводі з використанням нових форм і методів (проведення індивідуальних екскурсій, проведення інтерактивних, в т.ч. квест-екскурсій, костюмовані екскурсії, новітні музейні екскурсії тощо); з використанням ІТ-технологій (мультимедійні технології, каталогізація об'єктів туристичної атракції, віртуальні музеї, віртуальні екскурсії, в т.ч. 3-D екскурсії, використання роботів-екскурсоводів, QR- кодів тощо). Роль та місце інновацій у екскурсійній діяльності на особливий період під час воєнного та поствоєнного станів. Особливості застосування форм і методів (у т.ч. інноваційних) організації екскурсійної діяльності в країнах ЄС.</p>	16	4	4	8	
<p>Тема 10. Туристично-екскурсійні маршрути рідного краю в умовах воєнного та поствоєнного періоду</p> <p>Визначення мети та учасників екскурсії. Робота з краєзнавчою літературою, архівними матеріалами та періодикою. Затвердження мети та форми проведення краєзнавчої екскурсії. Робота над текстом екскурсовода в екскурсії рідним краєм. Складання технологічної та організаційної карток екскурсій-турів. Апробація маршруту та організація краєзнавчих маршрутів. Туристично-екскурсійні маршрути Буковини, Північної Бессарабії та Карпатського регіону в умовах воєнного та поствоєнного періоду.</p>	17	4	3	10	
Підсумковий модульний контроль	1		1		Письмове завдання, тести
Разом	150	34	34	82	
Підсумковий семестровий контроль – екзамен					